УДК 330.142.2
Шестопалова О.В
стараш. викл. ЗНТУ

ВЕНЧУРНЕ ІНВЕСТУВАННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ ЙОГО РОЗВИТКУ

Венчурне або ризикове інвестування капіталу сьогодні є одним із найважливіших джерел поповнення коштів для підприємства малого та середнього бізнесу.

Венчурне підприємство має численні організаційні форми. Основні серед них такі:

-«незалежні» малі венчурні фірми (з використанням капіталу інвестиційних компаній малого бізнесу і «незалежних» венчурних фондів);

-фірми, які спеціалізуються на впровадженні у виробництво науково-технічних розробок,що організуються у вигляді паю з промисловими корпораціями;

-«зовнішні» венчурні корпорацій (з використанням корпоративного венчурного капіталу та «зовнішніх» (відкритих) венчурних фондів);

-«внутрішні» венчурні відділи корпорацій, основою яких є виокремлення підприємницької групи як самостійного венчурного підрозділу (з використанням корпоративного венчурного капіталу).

Суть венчурного капіталу виявляється у механізмі венчурного фінансування, яке внаслідок адаптації господарської системи вимог активізації інноваційного процесу передбачає часткову участь інвесторів венчурного капіталу в капітал венчурної фірми шляхом придбання акцій через варанти, опціони або конвертовані цінні папери. У результаті здійснюється активне залучення інвесторів до управління венчурною фірмою, що передбачає підбір команди менеджерів , можливість внесення змін до її складу, прийняття стратегічних рішень щодо розвитку фірми , здійснення фінансового контролю за діяльністю фірми.

Ефективна діяльність венчурних підприємств не можлива без наявності сучасної досконалої науково–технічної інфраструктури. Згідно із Законом «Про основи державної політики у сфері науки та науково–технічної діяльності» завдання організації та координації заходів щодо створення такої інфраструктури покладено на уряд. Основними елементами інноваційної інфраструктури мають стати спеціалізовані самостійні організації та установи, першочерговими видами діяльності яких є: консалтинг, інжиніринг, посередницькі та інформаційні послуги, послуги технопарків, аудиторські послуги, венчурне фінансування (інноваційні фонди, компанії, банки), патентні послуги, управління і координація тощо.

Основними чинниками депресивного стану венчурного підприємства в Україні є:

-низький рівень загальної ділової активності в країнах, зумовлений несприятливим регуляторним кліматом, у тому числі надмірним податковим навантаженням на підприємницьку діяльність.

-тотальний дефіцит ресурсів для розробки інноваційних проектів, зумовлений відсутністю механізмів залучення венчурного підприємництва до потужних ресурсних потоків:

А) великих компаній–внаслідок недостатнього стимулювання до співпраці з малим технологічним бізнесом;

Б) держави–внаслідок відсутності схем залучення малого бізнесу до виконання державних замовлень;

В) економіки взагалі–внаслідок нерозвиненості інфраструктури інноваційного підприємництва, у першу чергу інституту венчурного капіталу як оптимального джерела фінансових та інформаційних ресурсів для малих технологічних фірм.

З метою подолання несприятливого регуляторного клімату доцільно:

-проводити подальше вдосконалення нормативної бази за допомогою механізмів перегулювання та фільтрації проектів регуляторних актів, що із часом дасть змогу усунути надмірне регуляторне втручання державних органів в підприємницьку діяльність;

-розробити та запровадити схеми податкового стимулювання інноваційної діяльності, зокрема дослідити питання щодо можливості впровадження податкових канікул для венчурного підприємництва.

На сьогодні розвиток венчурної індустрії в Україні стримується слабкою законодавчою базою,нерозвиненістю фондового ринку, непрозорістю фінансової діяльності компаній,відсутністю гарантій для інвестора. Слід зазначити, що далеко не у всіх країнах є спеціальне законодавство з венчурного бізнесу, представлене окремими законами. Однак у всіх розвинених країнах є інші елементи цивільного, фінансового законодавства, що дозволяють венчурній індустрії успішно розвиватися.